

Valtioneuvoston päätös

valtionalouden kehyselhdotusten, talousarvioehdotusten sekä toiminta- ja taloussuunnitelmien laadintaperiaatteista

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2003

Valtioneuvosto on valtiovarainministeriön esittelystä päättänyt valtion talousarviosta 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1243/1992) 1 b ja 10 §:n nojalla, sellaisena kuin niistä 1 b § on valtioneuvoston asetuksessa 321/2003, että valtionalouden kehyselhdotukset ja valtion talousarvioehdotukset sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat laaditaan seuraavasti:

Laadinnan pääperiaatteet

Toiminta- ja taloussuunnittelun suunnitelmakausi on pääsääntöisesti neljä vuotta.

Valtioneuvosto toteaa suunnittelukauden talouspoliittiset lähtökohdat ja määrittelee toiminta- ja taloussuunnittelukauden finanssipolitiikan, veropolitiikan ja julkisten menojen kehityksen kokonaistavoitteet sekä ohjaa toiminta- ja taloussuunnittelua ja talousarvion valmistelua valtionalouden kehyyksin sekä muilla määräyksillä ja ohjeilla.

Ministeriöt laativat talousarvioehdotukset valtioneuvoston antamien valtionalouden kehysten ja muiden määräysten mukaisina. Ministeriö kohdistaa annetut valtionalouden kehyykset edelleen alaiselleen hallinnolle valtioneuvoston kehyspäättöksen edellyttämällä tavalla.

Ministeriöiden tulee valtioneuvoston antamien valtionalouden kehysten valmistelun pohjaksi laatia hallinnonalansa toiminta- ja taloussuunnitelmista yhteenveto sekä kehyselhdotukset ja niihin liittyvät selvitykset ja laskelmat siten kuin valtiovarainministeriö määrää.

Valtioneuvoston päättämät valtionalouden kehyykset muodostavat perustan ministeriöille niiden valmistellessa seuraavaa talousarvioehdotusta sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa, suunnatessa hallinnonalansa toimintapolitiikkaa ja ohjatessa alaistaan hallintoa ja taloutta.

Ministeriöiden tulee järjestää hallinnonalansa toiminnan ja talouden suunnittelu siten, että valtionalouden kehyykset ja valtioneuvoston asettamat painopisteet ja toimintalinjaukset otetaan huomioon myös tehtäviin ja virastoihin sekä mahdollisesti ohjelmittain tai asiakokonaisuuksittain laadittavissa suunnitelmissa.

Ministeriö toimittaa hallinnonalansa talousarvioehdotuksen sekä toiminta- ja taloussuunnitelman yhteenveton ja kehyselhdotukset perusteluineen ja niihin liittyvine selvityksineen valtiovarainministeriölle sen asettamina määräaikoina. Ministeriöt määräävät hallinnonalojensa virastojen ja laitosten talousarvioehdotusten sekä toiminta- ja taloussuunnitelmien laadinnasta sekä laadintaan sovellettavista määräajoista.

Valtionalouden kehyykset sekä muut kannanotot

Valtioneuvosto antaa valtionalouden kehyykset vaalikaudelle (vaalikauden kehyykset) ja sen yhteydessä määrittelee hallitusohjelman finanssipoliittista linjausta toteuttavan menosäännön sekä antaa muut vaalikaudella noudatettavat valtion taloutta ja toimintaa koskevat kannanotot.

Valtioneuvosto antaa vuosittain vaalikauden kehyyksiä koskevaan päätökseen sisältyvän menosäännön ja muiden vaalikautta kos-

kevien kannanottojen mukaisesti seuraavaa suunnittelukautta koskevat valtionalouden kehukset niihin liittyvine kannanottoineen:

— ministeriöille hallinnonaloittaiset kehukset niihin sisältyvine kannanottoineen ja arvioineen kehysten ulkopuolisista menoista;

— valtionalouden kehyksiin sisältyvät politiikkaohjelmien määräraharaukset;

— tarvittaessa kehukset yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti merkittäviin tehtävä- tai asiakokonaisuuksiin, määrärahoihin ja valtuuksiin; sekä

— kannanotot keskeisiin toimintalinjoihin ja tuottavuus- ja muihin tavoitteisiin sekä tarvittaessa merkittäviin säädösmuutosehdotuksiin ja kehittämishankkeisiin samoin kuin muihin valtionaloutta ja sen hoitoa koskeviin kysymyksiin.

Edellä tarkoitettut kehukset sekä muut kannanotot valmisteleee valtioneuvoston käsitteilyä varten valtiovaraministeriö neuvotellen asianomaisten ministeriöiden kanssa.

Valtioneuvoston politiikkaohjelmien käsittely

Valtionalouden kehusehdotuksiin sisällytetään ja valtioneuvoston kehyspäätöksessä otetaan kantaa hallitusohjelmassa määriteltujen tai valtioneuvoston päättämien politiikkaohjelmien toteuttamiseksi tarvittaviin määrärahoihin ja muihin ohjelmien rahoitusta koskeviin kysymyksiin. Poliitiikkaohjelman toteuttamiseksi tarvittavat määrärahat yksilöidään määrärahan tarkkuudella valtionalouden kehusehdotuksissa ja kehyspäätöksessä.

Valtioneuvoston nimeämä politiikkaohjelmaa koordinoiva ministeri voi laatia politiikkaohjelman toteuttamiseen osallistuvien ministeriöiden kanssa yhteistyössä ja ohjelmaan määrätyn ohjelmajohtajan valmistelusta ministeriöiden ehdotuksia täydentävän ja niille rinnakkaisen ehdotuksen politiikkaohjelman kehyksiksi ja politiikkaohjelman talousarvioehdotuksen. Koordinoivan ministerin ehdotus käsittää politiikkaohjelmaa koskevat kehys- ja talousarviokannanotot kokonaisuudessaan ja voi sisältää ehdotukset perusteluineen myös siltä osin kuin politiikkaohjelma kuuluu muun kuin sen ministeriön toimialaan, johon koordinoiva ministeri on määrätty mi-

nisteriksi. Tarkoitus kuitenkin on, että koordinoivan ministerin ehdotus olisi etukäteen tarpeen mukaan neuvoteltu politiikkaohjelman toteuttamiseen osallistuvien ministeriöiden kanssa.

Koordinoiva ministeri voi osallistua tarvittaessa politiikkaohjelmaa koskeviin kehys- ja talousarvioneuvotteluihin valtiovaraministeriön ja asianomaisten ministeriöiden välillä.

Politiikkaohjelmien kehys- ja talousarvioehdotuksiin ja kehyskannanottoihin sovelletaan muuten, mitä tässä päätöksessä ja sen nojalla annettavissa määräyksissä määrätään valtionalouden kehusehdotuksesta ja kehyspäätöksestä, talousarvioehdotuksista ja toiminta- ja taloussuunnitelmista.

Kehysten sitovuus

Hallinnonalan ja politiikkaohjelman talousarvioehdotus laaditaan annettujen valtionalouden kehysten sekä muiden määräysten mukaisesti.

Hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelma laaditaan valtioneuvoston päättämien valtionalouden kehysten ja niihin sisältyvien hallinnonalakohtaisten kehysten ja muiden kannanottojen pohjalta.

Ministeriöt voivat tehdä tarvittaessa ehdotuksia kehittämishankkeista.

Tarkemmat määräykset

Valtiovaraministeriö antaa tarkemmat määräykset valtionalouden kehusehdotusten, talousarvioehdotusten, toiminta- ja taloussuunnitelmien sekä toiminta- ja taloussuunnitelmien yhteenvetojen laadinnassa noudatettavasta menettelystä, suunnitelmien rakenteesta ja aikataulusta. Ministeriöiden asiana on antaa suunnitelmia koskevat tarkemmat määräykset ja ohjeet hallinnonalamensa virastoille ja laitoksille.

Tämä päätös tulee voimaan 24 päivänä huhtikuuta 2003. Tällä päätöksellä kumotaan talousarvioehdotusten sekä toiminta- ja taloussuunnitelmien laadintaperiaatteista 8 päivänä maaliskuuta 2001 annettu valtioneuvoston päätös sekä sen nojalla annetut määräykset.

Kumotun päätöksen nojalla annetuista määräyksistä jää voimaan valtiovarainministeriön toiminta- ja taloussuunnitelmien sekä talousarvioehdotusten laadinnasta 10 päivänä huhtikuuta 2002 antama määräys TM 0206.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2003

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Petri Syrjänen